

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/64/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

91/2016. számú (VI. 2.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ által 2016. február 25-én előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban a 2016. június 2-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. február 25-én, személyesen, a Testület Panaszirodáján terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2016. február 20-án foganatosított rendőri intézkedés miatt.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. február 20-án, bevásárlás után a Sz. úton lévő autómosónál mosatta le az autóját, majd amikor kitolatott nekiment egy oszlopnak, amit nem látott az autóból. Ezután felkereste az alkalmazottakat, hogy miért van ott az az oszlop és megkérdezte, hogy ki a főnök, mert szeretne vele beszélni. Az egyik alkalmazott a panaszosnak odaadta a mobiltelefonját, hogy felhívhassa a tulajdonost. A vonal megszakadt, vagy letették, ezért a panaszos visszaadta a mobilt. Ekkor az alkalmazott azt állította, hogy a panaszos bedobta a kb. 150.000 forintot érő telefont egy vizes vödörbe. Ekkor szóváltás alakult ki az alkalmazott és a panaszos között; a panaszost körülvette három alkalmazott, fizikailag bántalmazták és nekilökték egy táblának. Amikor be akart szállni az autójába, akkor

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

lelocsolták, amikor pedig végül sikerült beszállnia a gépjárművébe, akkor azt ütötték-verték. A panaszos arrébb állt és kihívta a rendőröket. Három rendőrautó jelent meg a bejelentés helyszínén, amelyből hat fő rendőr szállt ki, akik közül öten rögtön körbevették a panaszost. A panaszos a rendőröknek elmondta, hogy a mosó munkatársai őt fizikailag bántalmazták. A panaszos véleménye szerint a kiérkező rendőrök szándékosan kötözködtek vele, megkérdőjelezték a szavait.

Elindultak egy rendőrautóval a [...] kerületi Rendőrkapitányság felé. Előtte megkérdezték, hogy ugye nem kell megbilincselni. A panaszos megkérdezte a rendőröktől, hogy miért viszik be, amely kérdésre a rendőrök azt felelték, hogy a mobiltelefon értéke meghaladta az értékhatárt, mivel annak 150.000 forint az értéke, amelyben 100.000 forint kár keletkezett. A rendőrségen a panaszos ruházatát átvizsgálták, majd leltárba vették a nála lévő értéktárgyakat és bekísérték egy vizsgáló helyiségbe. A panaszos ekkor is folyamatosan kifogásolta az előállítását és annak körülményeit, nevezetesen folyamatosan csöpögő hang volt hallható a vízvezeték felől és a helyiség maga piszkos volt.

Később a panaszost felkísérték a kihallgatására, de nem tudta elolvasni szemüveg nélkül az elé tett nyilatkozatot, ezért kérte, hogy a szemüvegét megkaphassa, amely a mosónál az autóban maradt. Negyed óra múlva vezetősáron, bilincsben rendőrautóval visszavitték a mosónál maradt autójához. Kivették a szemüvegét, majd visszavitték a kihallgatásra, amely során közölték a jogait, majd elmondták neki, hogy mivel gyanúsítják, amely a panaszos véleménye szerint még jogszerűnek is volt mondható. A panaszost meglepte, hogy a kihallgatása során a kár értéke kapcsán már csupán 70.000 forintról esett szó. A kihallgatás hangneme szándékosan sértő volt. Megkérdezték tőle, hogy akar-e panaszt tenni, amikor pedig elkezdte volna a panaszát mondani, akkor rászóltak, hogy csak egy mondatot mondhat, mert többet nem hajlandók leírni. Többször, udvariatlanul belevágtak a szavába, majd többször elmondták neki, hogy ha nem beszél lassabban, akkor a jegyzőkönyv felvételét befejezik.

A panaszos kifogásolja a helyszíni intézkedés során történt rendőri fellépést, a rendőrök bánásmódját, az előállítását és annak körülményeit, annak 8 órás időtartamát, valamint azt, hogy a fogvatartása alatt nem kapott sem ételt, sem italt. Végezetül sérelmezi a bilincselését és azt, hogy az intézkedő rendőrök nem közölték vele az azonosító számukat. Sérelmezi a rendőrök által használt hangnemet.

2) A panaszos beadványához mellékelte a 2016. február 20-án, 17 óra 35 perc és 18 óra 3 perc közötti gyanúsított meghallgatásáról felvett jegyzőkönyvet.

A szükséges figyelmeztetések és tájékoztatások megtörténtek és megértésének tanúsítása után a panaszos úgy nyilatkozott, hogy a gyanúsítás ellen panasszal kíván élni. Jelenleg vallomást nem kíván tenni az ügyben. Nem tudja még, hogy a későbbiek folyamán kíván-e vallomást tenni, ha az eljárás bírósági szakaszba kerül, akkor majd a bíróságon.

3) A panaszos továbbá a beadványához csatolta a 2016. február 20-án, 18 óra 6 perc és 18 óra 28 perc közötti folytatolagos gyanúsított kihallgatásáról kiállított jegyzőkönyvet.

Miután a panaszos aláírásával hitelesítve tanúsította, hogy a szükséges figyelmeztetések és tájékoztatások megtörténtek és azokat megértette, vallomásában a hatóság felé indítvánnyal

kívánt élni. E szerint indítványozta, hogy a hatóság foglalja le az ügyben érintett mobiltelefont, végezzen vizsgálatot szükség esetén szakértői vizsgálatot arra vonatkozóan, hogy a telefonban ténylegesen milyen kár keletkezett és, hogy a szakértő által megállapított kár egyértelműen a gyanúsításban megfogalmazott, a hatóság által feltételezett vétséggel összefüggésben keletkezett-e. Ha a telefon valóban használhatatlannak minősül, akkor kéri a telefon jelenlegi értékének a megállapítását, illetve az esetlegesen szükséges javítás költségeinek a megállapítását.

Az intézkedéskor kivonuló rendőrségi gépjárműben elhelyezett biztonsági kamera által rögzített felvétel lefoglalását is kéri a hatóságtól.

4) A panaszos 2016. március 27-én, elektronikus úton egészítette ki a beadványát azzal, hogy a Testület vizsgálatát kérte kiterjeszteni tekintetben, hogy a vele szemben intézkedő hat fő rendőr valamelyike állt-e (többé-kevésbé) rendszeres kapcsolatban akár az ügyben érintett autósóval, annak akár az ügyben érintett, akár más alkalmazottaival, vezetőivel, tulajdonosaival. Amennyiben a kérdésére a válasz igenlő, akkor ez a kapcsolat befolyásolhatta-e az intézkedésüket, az intézkedés elmaradását. Ha volt ilyen korábbi kapcsolat, akkor a vonatkozó jogszabályok, illetve belső rendőrségi utasítások, etikai szabályok alapján összeegyeztethető-e az intézkedés az esetleges kapcsolattal.

A panaszos a Testület tudomására hozta, hogy a rendőrök és az autósó, illetve annak alkalmazottai közötti kapcsolat lehetősége, kérdése azért merült fel benne, mert egyrészt az autósó olyan szolgáltatást nyújt, amit akár intézményesen a közelben lévő rendőrkapitányság, vagy akár az ott dolgozó rendőrök rendszeresen, vagy alkalmanként igénybe vehetnek és ennek során az átlagos ügyfelek szokásos kapcsolatánál közvetlenebb kapcsolatok alakulhatnak ki. Másrészt továbbra is keresi annak a magyarázatát, hogy az intézkedő rendőrök miért léptek fel vele szemben olyan ellenségesen már az intézkedés első pillanataitól kezdve. Vajon mivel volt az indokolható, hogy a hat megjelent rendőr közül őt a panaszost körülállva kezdettől fogva csak vele foglalkozott, neki tett fel zömmel olyan kérdéseket, amelyek az érintett ügygel bár kapcsolatosak, azonban nyilvánvalóan irrelevánsak voltak. Eközben az autósó három, korábban a panaszosra támadó, őt tettelesen bántalmazó munkatársával pedig egyetlen rendőr foglalkozott úgy, hogy közben ők a munkájukat nyugodtan továbbvégezheték, azoknak a durva, a panaszost fenyegető bekiabálások ellenére is, amelyek már a rendőrök jelenlétében hangzottak el. Eközben a panaszos kérése ellenére például még azt sem engedték meg neki, hogy az autójával, amely az eset után a benzinkút kijáratának közelében, a járdától mintegy 0,5 – 1 méter távolságra állt, a benzinkútról kihajtó autók biztonságos közlekedése érdekében szorosan a járda mellé állhasson, vagy, hogy például az autójából kivehesse az olvasószemüvegét.

A panaszos azt sem érti, hogy mivel indokolható, hogy a helyszínen, majd a rendőrkapitányságon általa kért intézkedésekkel – lényegét, tartalmát tekintve feljelentésekkel – kapcsolatban tudomása szerint a mai napig semmi sem történt, ezzel is kapcsolatos, az intézkedések elmaradását panaszként felvető, a rendőrkapitányságnak címzett levelére a beadvány-kiegészítés írásának a napjáig sem választ, sem pedig egyéb megkeresést neki a rendőrség nem küldött.

5) A panaszos 2016. május 12-én, postai úton terjesztette elő panaszának kiegészítését, amelyben előadta, hogy 2016. február 22-én panaszt terjesztett elő az Országos Rendőr-

főkapitányság (továbbiakban: ORFK) elektronikus levelezési címére egy rendőrautó szabálytalan közlekedésével kapcsolatban.

Az érintett esemény és így a panasz is szoros összefüggésben áll az ellene, a III. kerületi Rendőrkapitányságon megindított büntetőeljárással kapcsolatban, amely vonatkozásában az eredeti panaszát előterjesztette már a Testületnél.

A rendőrségen, 2016. február 22-én előterjesztett, az őt a rendőrkapitányságra beszállító gépkocsi véleménye szerint szabálytalan közlekedésével kapcsolatos panaszát a rendőrség 2016. április 13-án kelt, 2016. április 19-én kézbesített levelében utasította el a kapitányságvezető arra hivatkozással, hogy egyrészt a szolgálati gépjárműben, amellyel az előállítását végrehajtották nincs beépített kamera, másrészt a panaszában nem találtak olyan kamerát, amely a panaszában „megjelölt helyszínen, vagy annak közelében lenne, és ami rögzítette volna a szolgálati gépkocsi közlekedését”. A kapitányságvezető hivatkozott továbbra arra is, hogy az érintett rendőrök meghallgatása megtörtént és az általuk tett jelentés alapján a szolgálati gépjárművel nem követte el szabálysértést. Az érintett helyszínre a 2016. április 19-ei térdműtéte után, május 10-én tudott kimenni, ahol azt látta, hogy a Sz. úton a R. utcai kereszteződésben egy olyan térfigyelő kamera van, amelynek látóterében nyilvánvalóan a Szentendrei út teljes, B. úttól a R. utcáig terjedő szakasza, vagyis a februári panaszában jelzett útszakasz benne van. (Emellett egy jelenleg leszerelt kamera helye található a Sz.út-B.i út kereszteződésében – kérdés, mikor történt ennek a kamerának a leszerelése és egy-két épületen is látott olyan megfigyelő kamerát, amelynek elképzelhető, hogy esetleg a látóterében van az érintett útszakasz egy része.) Ennek fényében a panaszosnak úgy tűnik, hogy esetleg valótlan információt tartalmaz a kapitányságvezető levele, amely szerint formálisan ugyan nem ténylegesen azonban elutasították a panasz érdemi kivizsgálását. A panaszos emlékezete szerint – a levélben foglaltakkal ellentétben – az érintett, őt szállító gépjárműben is volt kamera. Abban a panaszos bizonytalan, hogy jól emlékszik-e erre, a levél másik kamerára vonatkozó valótlan információja alapján felmerül annak a gyanúja, hogy a gépjármű kamerája tekintetében sem a valóságot tartalmazza a levél indokolása. A panaszos véleménye szerint ugyancsak a vizsgálat érdemi hiányát mutatja, hogy az érintett és az ügyben nyilvánvalóan elfogult rendőröket meghallgatták, a panaszost azonban nem és a levélből kiolvashatóan meg sem próbálták tisztázni annak az érintett gépjárműbe, közte és a mellette ülő rendőr között lezajlott párbeszédet, amelyet a panaszbeadványában is idézett és amelynek során a rendőr a szabálytalan közlekedésre vonatkozó megjegyzésére azzal indokolta meg a záróvonal átlépését, hogy nem tudhatta, hogy nem használnak-e éppen megkülönböztető jelzést. Ez a megjegyzés nyilvánvalóan indokolatlan, felesleges lett volna, ha az autó nem lépi át a záróvonalat.

A panaszos azt is sérelmezte, hogy a kapitányságvezető levele nem említ semmilyen olyan lehetőséget, amellyel az eredeti panaszának levélben foglalt elutasításával kapcsolatban élhetne.

A véleménye szerint a vele szemben intézkedő rendőröknek nem csak a jogszabályokhoz való hozzáállása, hanem szavahihetősége szempontjából is lényeges a februári panaszában leírtak kivizsgálása – ezért fordul panasszal a Testülethez. Erre tekintettel kéri a panaszának kivizsgálását.

A [...] kerületi kapitányságvezető levelének 2016. április 19-én történt kézhezvétele és a jelen panasz beadása között az eltelt több mint húsz napos időtartam tekintetében hivatkozik, hogy

2016. április 19-én térdműtétje volt, amely óta otthon tartózkodik, táppénzes állományban. A műtét következtében korlátozottan mozgásképes lett. Ezzel kapcsolatban mellékelte a műtétről szóló orvosi igazolást és a táppénzes állományba vételről szóló igazolás másolatát. Erre figyelemmel kéri, hogy ezen dokumentumokkal összefüggésben az itt előadottakat a Testület igazolási kérelemként kezelje. Másrészt hivatkozik arra, hogy annak az intézkedésnek az elmulasztása, hogy a Szentendrei út, Raktár utca kereszteződésében lévő megfigyelő kamera felvételét vizsgálják csak május 10-én jutott a tudomására, amikor – miután már kevesebb korlátozás vonatkozik a térdműtétje utáni mozgására – az érintett helyszínt meg tudta nézni és meg tudta állapítani, hogy a levélben foglaltakkal ellentétben van térfigyelő kamera az érintett helyszínen.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) [...] kerületi Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető 2016. március 10-én kelt átiratában kifejtette, hogy a rendőri intézkedés jogalapját a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdés biztosította. A rendőri intézkedés célja a BRFK Tevékenységirányítási Központ (továbbiakban: TIK) irányítója által, a járőrök felé adott küldésben foglalt esemény körülményeinek a tisztázása, majd a tudomásukra jutott információk alapján a további szükséges intézkedések megtétele volt.

A panaszos 2016. február 20-án, 12 óra 10 perckor tett bejelentést a 112-es segélyhívó telefonszámra, amely szerint „[...] számmal, a [...] kereszteződésében lévő Agip benzinkút melletti autómosóban vitába keveredett az ott dolgozókkal, akik megtámadták. Mentőre nincs szüksége. Feltépték az autójának az ajtaját, telespriccelték vízzel az autó belsejét. Rendőri intézkedést kért.”

A járőrök azonban nem erre a segélyhívásra érkeztek a helyszínre, hanem a fentebbi napon 12 óra 8 perckor, az autómosó alkalmazottja által tett bejelentésre, amelyben az hangzott el, hogy az autómosóban egy Ford típusú gépkocsival egy személy el akar hajtani a helyszínről, azonban ez a személy összetörte a telefonjukat. A TIK irányítója erre a bejelentésre reagálva adta ki a [...] kerületi összes járőr részére, hogy egy garázda személyt tartanak vissza az autómosóban, így menjen a helyszínre az összes járőr, aki tud. A körözvényre reagálva érkezett a helyszínre hat fő rendőr, három szolgálati gépkocsival. A TIK által a bejelentésben rögzítettek a „Küldés leírása” elnevezésű dokumentumban található.

A panaszos közölte az intézkedő rendőrökkel, hogy 11 óra 55 perc körüli időben érkezett az autómosóba, ahol miután a gépkocsija takarítását végezte, kitolatott az általa addig használt helyről, amelynek során a gépkocsija hátsó lökhárítójának jobb oldalával a mosó bejáratát és a két méteres magasságkorlátozást jelző, fémből készült boltívnek ütközött. Ezt követően leparkolt, majd odament beszélni a személyzettel, mert véleménye szerint a boltív rossz helyen van és az autómosót terheli a felelősség a bekövezett kár tekintetében. Az autómosó dolgozói nem voltak készségesek, kiabáltak is vele, de az egyik alkalmazott mégis odaadta neki a telefonját, hogy beszéljen a tulajdonossal. A panaszos több percen keresztül beszélt egy férfivel, aki nem adott neki igazat. Ezután vissza akarta adni a telefont a tulajdonosának,

akitől kapta. Odanyújtotta a férfi felé a telefont, aki szintén kinyújtotta a kezét, azonban amikor a panaszos elengedte a készüléket, a másik személy hirtelen elhúzta a kezét, így a mobiltelefon beleesett egy kád vízbe. Ekkor az autósosó dolgozói dühösek lettek, ami miatt a panaszos megijedt és gyorsan a járműve felé indult, de a két dolgozó utolérte és bántalmazni kezdte őt. Az intézkedő rendőr szerint a bántalmazást illetően a panaszos többször is ellentmondásba keveredett saját magával, mivel több helyszínt is megjelölt a bántalmazás helyszínéeként, illetve a bántalmazás módját is többféleképpen írta le.

A helyszínre érkező rendőrök elmondásuk szerint nem kötekedtek szándékosan a panaszossal. Az intézkedés során meghallgatták mindkét felet az Rtv. 13. § (2) bekezdése alapján. A rendőrök kulturált hangnemben, rendőrhöz méltóan folytatták le az intézkedést a panaszossal szemben.

A panaszos előállításának a jogalapja az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja volt, amelyet alátámasztottak a helyszínen beszerzett információk, képfelvételek és a részesekek elmondásai. A panaszost személyi szabadságában 12 óra 12 perctől 19 óra 58 percig korlátozta a rendőrség.

A BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányság előállító helyiségei – két helyiség – az épület földszintjén helyezkednek el. Az épület adottságaiból adódóan a vízvezetékrendszer az előállító helyiségek fölött is megtalálható. A vízvezetékek nem eresztenek, abból víz az előállító helyiségbe nem csöpögött, a víz áramlása valóban hallható a vezetékben, de ez az épület kialakításából adódóan elkerülhetetlen. Az előállító helyiségeket a takarítók naponta takarítják, a helyiség tiszta állapotban van minden esetben a takarítások után, amelyet a parancsnoki ellenőrzések tapasztalatai is alátámasztanak. A panaszos a fentieket a szabadítása során jelezte az őt szabadító rendőrnek.

A panaszossal szemben a helyszíni rendőri intézkedés során nem alkalmaztak kényszerítő eszközt. A panaszossal szemben a helyszínre történő visszakísérése során – az olvasószemüvegét a lezárt gépjárműben hagyta – a Készenléti Alosztály beosztottai alkalmaztak bilincset és vezetősíjat, a fogvatartottak kísérésének, valamint a rendőrségi fogdán kívüli rendkívüli őrszolgálat biztonságos végrehajtásáról szóló 21/2015. (VI. 01.) BRFK intézkedés (továbbiakban: BRFK Intézkedés) 25. pontja alapján. Szintén bilincset és vezetősíjat alkalmaztak vele szemben a kihallgatására történő kísérés és visszakísérés során, a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányság Vezetőjének 2/2015. (07. 22) Intézkedése (továbbiakban: Vezetői Intézkedés) a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányság objektumán belül történő kísérés biztonságos végrehajtására II. fejezet 4. pontja alapján. A kényszerítő eszköz alkalmazásának időpontja pontosan nem követhető vissza, mivel erre nem létezik rendszeresített kimutatás. A fogvatartott kihallgatására, a kísérésének nyilvántartása a ...számú Fogvatartottak kíséréséről, kiadási nyilvántartás, melyben az előállító helyiségből történő kivétel időpontját – ez esetben 17 óra – és az előállító helyiségbe történő visszazárás időpontját – ez esetben 18 óra 45 perc – rögzítette a kihallgatást lefolytató rendőr.

A panaszost a kihallgató rendőr kulturált hangnemben hallgatta meg. Mivel a kihallgatási jegyzőkönyvet azonnal rögzítette, ezért annyiban vágott a panaszos előadásába, hogy a jegyzőkönyvet pontosan tudja rögzíteni.

Az intézkedés során a rendőri fellépést az állampolgárbarát hozzáállás jellemezte, továbbá az Rtv. 13. § (2) bekezdésben meghatározott, a törvény rendelkezéseinek megfelelő, részrehajlás nélküli intézkedést folytattak le a rendőrök.

A panaszos az előállítását követően az előállító helyiségbe történő befogadása során jelezte, hogy igényt tart étkeztetésre, azonban a kihallgatása után az ételt nem fogadta el, mivel véleménye szerint azt elmulasztották a részére időben átadni. Az akkori szolgálatirányító parancsnok J. Z. r. szds. erről jelentést készített.

A helyszínen intézkedő rendőrök az Rtv. 20. § (2) bekezdése alapján, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdése szerint kezdték meg a helyszíni intézkedést, amely során a panaszossal közölték a nevüket, az azonosító számukat, az intézkedés tényét és célját.

A panaszos a személyi szabadságának korlátozásából történő szabadításakor közölte, hogy panasszal él a rendőri intézkedéssel szemben, amely panaszokat J. Z. r. szds. szolgálatirányító parancsnok hivatalos feljegyzésben rögzítette. A kapitányságvezető a Testület megkeresésére pedig a kapitányságon megindult panasz eljárás felfüggesztése felől határozott.

2) A kapitányságvezető a Testület ismételt megkeresésére 2016. április 7-én kelt átiratában az alábbiakat rögzítette.

2016. február 20-án, 12 óra 8 perckor érkezett bejelentés a 112-es segélyhívó számra az IMO autómosó alkalmazottjától, miszerint az autómosóban egy személy el akar hajtani a helyszínről, előtte összetörte a telefonjukat. A BRFK TIK irányítója erre a bejelentésre reagálva körözvényben adta ki a [...] kerületi összes járőr részére, hogy egy garázda személyt tartanak vissza az autómosóban, menjen a helyszínre az összes járőr, aki tud. A körözvényre reagálva érkezett a helyszínre 6 fő rendőr, 3 szolgálati gépkocsival. Mivel az autómosó bejelentésére érkeztek a helyszínre és garázda személyről kaptak értesítést, ezért intézkedett a panaszossal szemben 2 fő rendőr és további 3 fő biztosította az intézkedésüket.

Az intézkedés során a rendőrök meghallgatták mindkét felet az Rtv. 13. § (2) bekezdése alapján. A rendőrök kulturált hangnemben, rendőrhöz méltóan folytatták le az intézkedést a panaszossal szemben. Tudomásuk szerint az intézkedő rendőröknek semmiféle kapcsolata nincs az autómosó alkalmazottjaival, vezetőivel vagy tulajdonosaival, nem létezik semmiféle összefonódás az IMO autómosó és a helyszínen intézkedő egyik rendőr között sem.

A helyszínen intézkedő P. M. L. r. tzls. elmondása alapján az autómosó alkalmazottjai semmilyen formában nem inzultáltak a panaszost a rendőri intézkedés ideje alatt. Az intézkedő rendőr elmondása szerint az autómosó alkalmazottainak viselkedésével és tetteivel kapcsolatban a panaszos többször is ellentmondásba keveredett saját magával, mivel több helyszínt is megjelölt, ahol az alkalmazottak bántalmazták, illetve a bántalmazás módját is többféleképpen írta le.

P. M. L. r. tzls. elmondása szerint a panaszos a helyszínen nem említette egy alkalommal sem, hogy olvasáshoz szüksége van szemüvegre. A gépjárműve lezárásakor sem kérte, hogy az olvasószemüvegét magához vehesse, nem hangzott el a helyszínen ilyen kérés.

P. M. L. r. tzls. elmondása alapján a panaszos gépjárműve a helyszínre érkezésük után már nem mozdult el a helyéről, mivel az olyan helyen állt, ahol egyáltalán nem akadályozta a forgalmat, a panaszos nem is kérte, hogy odébb állhasson vele.

3) J. Z. r. szds., KMB alosztályvezető 2016. február 20-án hivatalos feljegyzésben rögzítette, hogy a panaszost 2016. február 20-án, 12 óra 12 perckor fogták el, majd ezt követően állították elő a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányságra, amelyről személyi szabadságot korlátozó intézkedés jelentés készült.

A panaszos a rendőrkapitányságról való szabadításakor panasszal élt a vele szemben végrehajtott rendőri intézkedéssel szemben az alábbi vonatkozásban:

- a helyszínen intézkedő hat fő rendőr elfogultan intézkedett;
- a panaszost 5 fő rendőr fogta körbe, az intézkedésnél jelen lévő három másik személyt csak egy fő rendőr hallgatta meg és nem intézkedtek velük szemben;
- az eset során történt egy közlekedési baleset, de az intézkedő rendőrök azzal nem foglalkoztak;
- az intézkedő rendőrök felszólították, hogy a KRESZ-ből a hátramenet végzésével kapcsolatos paragrafust idézze;
- a rendőr hazudott az intézkedés közben;
- szakszerűtlen és aránytalan volt az egész rendőri intézkedés vele szemben;
- nem foglalták le az összes rendelkezésre álló kamerafelvételt;
- az előállítást követően hat órát kellett várnia a kihallgatásig;
- az is jelentős idővesztéssel járt, hogy a rendőrkapitányságról vissza kellett őt kíséreni a helyszínre, mert a gépkocsijában hagyta az olvasószemüvegét, illetve ilyen esetre nincs a rendőrkapitányságon egy olvasószemüveg, amelyet használhatna;
- frusztráló az előállító helyiség, mert az épületben, a csövekben valahol csöpög a víz és ez zavarta;
- enni, inni nem kapott az előállítás időtartama alatt;
- a helyszínen az egyik intézkedő rendőr (nem nevezte meg melyik) a jelvéyszámát nem adta meg, holott azt kérte.

4) J. Z. r. szds. KMB alosztályvezető 2016. március 3-án kelt jelentésében előadta, hogy 2016. február 20-án, 7 órától 19 óráig látott el szolgálatirányító parancsnoki szolgálatot, amely során 12 óra 12 perckor két körzeti megbízott (N. Zs. r. ftörm. és P. L. M. r. tzls.) szándékos rongálás bűncselekmény elkövetése miatt elfogták és a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányságra állították elő a panaszost.

A panaszos befogadását K. R. r. örm. végezte, aki ennek során a BRFK alárendeltségében lévő szerveknél található előállító egységek rendjéről és működéséről szóló 22/2015. (06.18.) BRFK Intézkedés 4. számú mellékletében (Nyilatkozat a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról) foglaltak alapján nyilatkoztatta őt arra vonatkozólag, hogy az öt órát meghaladó fogvatartása esetén kéri-e az étkeztetést. A panaszos pozitív tartalmú nyilatkozatot tett és közölte, hogy vegetáriánus étrendet követ.

A panaszos fogvatartásának 5. órájának letelte előtt, 17 óra körül a Készenléti Alosztály beosztottja Cs. Cs. r. ftzls. a panaszost az előállító helyiségből felkísérte a kihallgatás helyére, amely tényről nyilatkozatban rögzítette. Az eljárási cselekmények végrehajtását követően, 18 óra 45 perckor kísérte vissza az előállítottakat az előállító helyiségbe, amelyet szintén

nyilvántartásban dokumentáltak. Ezt követően a rendkívüli őr már szabadítani akarta a panaszost, illetve megkérdezte, hogy ekkor is igényli-e az ételmisszerrel történő ellátását. A panaszos ekkor sérelmezte, hogy a fogvatartását követően, az 5. órát követően nem kapta meg azonnal az ételmisszert és közölte, hogy bár igényli még mindig, de nem fogja azt átvenni. A panaszos a rendkívüli őrrel kioktató hangnemben beszélt, a szavába vágva akadályozta őt a szabadításához szükséges okmányok kitöltésében. A panaszos ekkor azt is közölte, hogy az előállításával kapcsolatban panasszal kíván élni. A rendőr ekkor tájékoztatta a panaszost, hogy a panaszát meghallgatja és hivatalos feljegyzésben fogja azt rögzíteni, így a rendőrség az általa elmondottakat ki fogja vizsgálni. Miután a panaszos által elmondottakat meghallgatta és rögzítette, 19 óra 54 perckor újra felajánlotta a részére az ételmisszerrel (mivel vegetáriánus, ezért babkonzervvel) való ellátását, amelyet azzal utasított el, hogy az erre vonatkozó nyilatkozatát nem hajlandó aláírni sem, nem hajlandó megkönnyíteni a rendőrség dolgát. A panaszost végül 19 óra 58 perckor szabadították.

5) A panaszos elfogásáról szóló jelentés szerint 2016. február 20-án, 12 óra 12 perckor vele szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint átvizsgálást és az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján elfogást hajtottak végre.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint a panaszossal szemben intézkedő rendőr szolgálatának teljesítése során, a fenti napon és fenti időpontban a Buda-központ utasítására megjelent az IMO autómosónál, mert onnan garázdaságról érkezett bejelentés. Az intézkedését a Szolgálati Szabályzatban foglaltak alapján kezdte meg. A helyszínre egy időben érkezett meg az Óbuda-120-as (M. P. r. őrm., O. D. r. őrm.) és az Óbuda-121-es (Sz. R. r. zls., T. Á. r. őrm.) járőrpárosokkal. A helyszínen felvette a kapcsolatot az IMO autómosó alkalmazottjaival, akiket a személyazonosságuk igazolására szólított fel, amelynek mind a két alkalmazott eleget tett a személyi igazolványuk átadásával. Ez alapján megállapítást nyert, hogy T. A. és H. T., az alkalmazottak, akik rámutattak egy ott várakozó férfire és közölték, hogy ez a személy pár perccel korábban egy kb. 100. 000 forintos kárt okozó rongálást követett el. Ennek okán a rendőr ezt a személyt is intézkedés alá vonta, a személyazonosságának az igazolására szólította fel, amelynek a személyi igazolványának az átadásával tett eleget. Ez alapján megállapítást nyert, hogy a panaszos ez a személy.

Ezt követően a történetekkel kapcsolatban a rendőr meghallgatta H. T-t, aki kérdésre elmondta, hogy a mai napon 11 óra 55 perc körüli időpontban érkezett meg a fent megjelölt autómosóba a panaszos az általa vezetett személygépkocsival, majd beállt a mosóba, áthaladt az autójával és a tisztítás végeztével leparkolt a porszívóknál. Ekkor egy nagy csattanásra lettek figyelmesek, majd a panaszos kiszállt az autójából és feldúlt állapotban odament hozzájuk, azt reklamálva, hogy ő nekiment egy oszlopnak a kocsijával, amit szerinte az IMO szabálytalanul helyezett ki és ezzel kárt okozott az autójában. H. T. megtekintette az oszlopot, amely a mosó bejáratát jelző fém csőből készült íves kapu, ami a két méteres magasságkorlátozást jelzi. Annak egyik szárának a porszívók felőli oldalán egy horpadás volt látható, olyan magasságban, ahol a panaszos személygépkocsijának a lökhárítója jobb oldala sérült meg. Ekkor H. T. közölte a panaszossal, hogy ő a felelős a baleset bekövetkezéséért, mivel ő vezette a járművet, így az eset során az IMO autómosó semmilyen mértékben nem lehet hibás, egyszerűen csak figyelmetlenül vezetett és így végezhette el a hátramenetet. A panaszos ezt a tényt nem volt hajlandó elfogadni, mondván, hogy az oszlop van rossz helyen és egyébként pedig nem tisztította le eléggé alaposan a mosó az autóját, ezért nem látott ki megfelelően, így ez is a káresemény egyik oka. H. T. továbbá elmondta, hogy a panaszost semmilyen módon nem lehetett meggyőzni arról, hogy ő okozta a balesetet, ezért az egyik

szintén, az IMO autómosóban dolgozó munkatársa, az ugyancsak jelen lévő T. A. saját tulajdonú mobiltelefonján keresztül hívta fel a mosó tulajdonosát (M. A-t), majd a készüléket átadták a panaszosnak. A panaszos több percig is beszélt M. A-sal, de egyértelmű volt, hogy vele sem tud megegyezni. A hívás végeztével a panaszos odasétált közvetlenül az autómosó bejáratához, majd az ott található egyik vegyszeres, vízzel teli, műanyag kád felé tartotta T. A. mobiltelefonját, amit ezek után szemmel láthatóan szándékosan beleejtett abba. Ezt követően a panaszos beült a gépjárműve vezető ülésébe, amikor odalépett T. A. és szólt neki, hogy ne hagyja el a helyszínt, mert rendezniük kell az őt ért kárt. A panaszos ezzel nem akart foglalkozni és még nyitott állapotban lévő bal első ajtóval el akarta hagyni a helyszínt. T. A. ismét szólt neki, hogy ezt tegye meg, várja meg a rendőrséget, de a panaszos mégiscsak előrébb gurult. Ekkor T. A. inkább elugrott az ajtóból, nehogy gyorsítson a panaszos és elsodorja őt. Az alkalmazottak ezután értesítették a rendőrséget. H. T. az oszlopban keletkezett kárról nem tudott nyilatkozni, illetőleg közölte azt is, hogy a balesetet magát sem ő, sem pedig T. A. nem látta, csak hallották, ezek után fordultak oda. H. T. rendőri kérdésre elmondta, hogy a helyszínen van kiépített kamerarendszer, amely láthatta és rögzíthette az eseményeket.

Az intézkedő az esettel kapcsolatban meghallgatta T. A-át, aki a H. T. által elmondottakat erősítette meg, annyival kiegészítve azokat, hogy a telefonja típusát is közölte a rendőrrel, amelynek az értéke kb. 100. 000 forint, és ami a vízbe esése óta működésképtelenné vált, nem lehet bekapcsolni, azon külsérelmi nyom nem látható. T. A. azt is elmondta, hogy a panaszos nem sodorta őt el az autójával, csak félt, ahogy annak ellenére el fog indulni, hogy ő ott áll a nyitott ajtónál, ezért inkább elugrott onnan. Sérülése nem keletkezett.

Ezt követően az intézkedő meghallgatta a panaszost a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 117. § (2) és (4) bekezdésekben foglalt vallomástételi lehetőségeire való felhívást követően. A panaszos előadta rendőri kérdésre, hogy a fentebbi napon 11 óra 55 perc körüli időpontban érkezett meg az IMO autómosóba az általa vezetett személygépjárművel. A mosás végeztével beállt porszívózni, majd amikor azt is befejezte, akkor kitolatott az általa addig használt helyről, amely során a járműve hátsó lökhárítójának a jobb oldalával a mosó bejáratát és a két méteres magasságkorlátozást jelző, fémből készült boltívnek ütközött. Ezt követően újra leparkolt, majd odament beszélni a személyzettel, mert véleménye szerint ez a boltív rossz helyen van és ezért az autómosót terheli a felelősség a bekövetkezett károkért. A panaszos azt is elmondta, hogy az autómosó dolgozói nem voltak készségesek, kiabáltak is vele, de az egyik alkalmazott mégis odaadta neki a telefonját, hogy beszéljen a hely tulajdonosával. Ő több percig beszélt egy férfivel, de ő sem adott neki igazat, ezért odament a mosó közvetlen bejáratához, ahol vissza kívánta adni a telefont annak a személynek, akitől kapta. A férfi felé odanyújtotta a telefont, aki szintén nyújtotta a kezét, de amikor ő elengedte a készüléket, a másik személy hirtelen elhúzta a kezét, így a mobiltelefon beleesett a kád vízbe. Ezt követően az IMO mosó dolgozói nagyon dühösek lettek, ami miatt a panaszos megijedt és gyorsan elindult a járműve felé, de a két dolgozó utolérte őt és bántalmazni kezdte. A panaszos a bántalmazást illetően többször is ellentmondásba keveredett saját magával, mivel annak helyszínében sem volt biztos, hol még a kamera látószögében lévő területet, hol pedig azon kívülit jelölt meg. Egyszer azt mondta, hogy az árat jelző táblának lökték neki, mikor vissza akart menni az autójához, egyszer pedig azt mondta, hogy sikerült visszaérnie az autójához, de abból „kitépték”. A bántalmazás formájának részleteit a panaszos nem tudta kifejteni. A panaszoson egyébként semmilyen külsérelmi nyom nem volt látható; rendőri kérdésre elmondta, hogy nem kér mentőt a helyszínre. A panaszos sem a baleset okozásáért, sem pedig a telefon megrongálódásáért nem ismerte el a felelősségét.

H. T. és T. A. rendőri kérdésre egyöntetűen elmondták, hogy ők semmilyen formában nem bántalmazták a panaszost.

H. T. segítségével a biztonsági szobában a rendőr megtekintette a felszerelt kamerák felvételeit. Az 1-es és 2-es számú kamerán látható, amint a kamera szerint (H. T. elmondása alapján az nem pontos, kb. 10 percet siet) 12 óra 16 perckor a panaszos odasétál közvetlenül az autósosó gépjármű bejáratához, majd a kezében tartott mobiltelefont kitartja egy vízzel teli kád felé és szándékosan beleejti abba. A felvételeken az is látszik, hogy a panaszos elmondásával ellentétben T. A. nem nyújtotta felé a kezét, hogy elvegye tőle a telefont. H. T. azt is elmondta, hogy a kamera felvételeit kimentették, amelyeket a későbbiekben a nyomozó hatóság rendelkezésére tudnak bocsájtani.

A helyszínen megállapította az intézkedő rendőr, hogy nincs olyan kamera, amely magát a baleset bekövetkezését látta vagy rögzítette volna, mivel oda egyik készülék sem lát el. A megtekintett felvételeken nem látszik olyan, hogy a panaszost bárki bántalmazta volna. Ezekre figyelemmel a rendőr közölte a panaszossal, hogy őt a fentiek alapján szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenérés miatt elfogja és a további intézkedések megtétele végett a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányságra előállítja, amelyet a panaszos megértett és tudomásul vett. Egyébként a panaszos gépjárművének a hátsó lökhárítójának a jobb oldala horpadt be és repedt el, valamint a jobb hátsó lámpabúra tört be. A panaszos a bekövetkezett kárról nem tudott nyilatkozni, az jelenleg megállapítás alatt van.

A panaszossal szemben a helyszínen, 12 óra 33 perckor Drager 6810 típusú alkoholtesztet alkalmaztak, amely negatív eredményt mutatott. Az adatokat az EDR rádió WAP rendszerén keresztül leellenőrizte az intézkedő, amely alapján megállapította, hogy sem a panaszos maga, sem pedig a gépjárműve nem áll körözés hatálya alatt. A panaszos pedig nem áll a vezetéstől eltiltás hatálya alatt. A helyszínen ugyanakkor az is megállapítást nyert, hogy a panaszos gépjárművének a műszaki érvényessége 2016. február 12-én lejárt.

A panaszos sérelmezte azt is, hogy a járművének a bal hátsó ajtajának az elején, az első kilincs magasságában egy kisméretű, függőleges horpadás látható, amelyet valamelyik IMO mosóban dolgozó személy okozott a saját kezével, a történetek során. A sérülést a rendőr megtekintette, amelyről egyértelműen megállapítható volt az, hogy azt kézzel nem lehetett okozni, mivel azon egy másik külső tárgy festékfelkenődése is látható. Feltételezhetően az autóval nekifordultak valaminek, vagy az ajtót nyitották rá valamilyen tárgyra. A rendőr a helyszínen több fényképfelvételt is készített, amelyeket a Robotzsaru rendszerbe feltöltött. A helyszínen a panaszossal a balesetre vonatkozóan egy tanú meghallgatási jegyzőkönyvet töltetett ki. A baleset bekövetkezéséről egy helyszínrajz készült. A panaszossal közölte, hogy vele szemben feljelentéssel fog élni az általa elkövetett szabálysértések miatt (közúti baleset okozása, lejárt műszaki érvényesség), amit megértett és tudomásul vett. A panaszos ruházatát az előzetes felszólítást követően vizsgálta át, amelynek során támadásra vagy önveszély okozására alkalmas tárgyat nem talált.

A fentieket jelentette a Buda-központnak, majd a panaszost 12 óra 50 perckor előállította a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányságra, ahol sérülés-és panaszmentesen a letéti jegyzőkönyvben szereplő tárgyaival együtt J. Z. r. szds. szolgálatirányító parancsnok részére átadta. A panaszost az 1-es számú előállító helyiségben helyezték el. A panaszossal szemben feljelentéssel kíván élni az általa elkövetett bűncselekmény és szabálysértések miatt, a fenti tényállás alapján.

A védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 4. § (4) bekezdése alapján 2016. február 20-án, 12 óra 20 perckor megtörtént. Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás idejéről szóló igazolást és az előállítás okáról szóló tájékoztatót kiadták a panaszosnak.

6) Az elfogás végrehajtásáról szóló parancsnoki véleményben és kivizsgálásban a parancsnok megállapította, hogy a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján végrehajtott igazoltatás, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti átvizsgálás és az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján való elfogás jog-és szakszerűnek minősült, valamint megfelelt az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelményeknek, így arányos volt.

7) A rendőrség két „Küldés leírása” elnevezésű dokumentumot is mellékel.

a) Az első szerint ismeretlen személy tett bejelentést a +3630/... telefonszámról a 112-es segélyhívó központon keresztül 2016. február 20-án, 12 óra 8 perckor a BRFK Ügyeletére. A bejelentés szerint a fentebbi autósóban egy úr gépkocsival összetörte a telefonjukat és most hajt el a helyszínről. A bejelentést Sz. A. r. ftörm. rögzítette, aki „beavatkozás” kezelési módot határozta meg a bejelentés kezelésére.

b) A második szerint a panaszos a +3630/... telefonszámról tett bejelentést a 112-es segélyhívó központon keresztül a BRFK ügyeletére 12 óra 10 perckor, amely szerint ő a fentebbi helyen meghatározott autósóban van és vitába keveredett az ott dolgozókkal, akik őt megtámadták; mentőre nincs szüksége; feltépték az autójának az ajtaját és az autó belsejét telespiccelték vízzel; rendőri intézkedést kér. A bejelentést Sz. A. r. ftörm. rögzítette, szinten „beavatkozás” intézkedéssel, amely eredményes volt, hiszen egy főt szándékos rongálás miatt elfogtak, előállítottak és a kár megállapítása folyamatban van. A helyszínre az intézkedő rendőrök 12 óra 15 perckor érkeztek meg és 13 óra 37 perckor hagyták el azt.

8) A kapitányságvezető mellékelte a 2016. március 7-én kelt, a kapitányságon megindult panasz eljárás felfüggesztéséről rendelkező végzését, amelyet annak, a panasz eljárás lefolytatása szempontjából való irreleváns volta miatt a Testület jelen pont alatt nem ismertet.

9) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátott két hangfelvételt.

a) Az első hangfelvétel a panaszos és a 112-es Segélyhívó Központ közötti beszélgetést tartalmazza 1 perc 57 másodperc hosszúságban.

Segélyhívó Központ: Segélyhívó Központ! Jó napot kívánok! Miben segíthetek?

Panaszos: Jó napot kívánok! X. Y. vagyok és egy segítséget szeretnék kérni, egy helyszínelő rendőrt szeretnék kérni a Sz. út elején lévő Agip kút melletti autósóhoz.

Segélyhívó Központ: Sz. út hány szám? Nem tetszik tudni?

Panaszos: Ööö, nem tudom, hogy ez hányas szám. Egy pillanat a térképen talán látom, hogy milyen kereszteződés.

Segélyhívó Központ: [...]. kerület? Budapest?

Panaszos: Bogdáni út... igen...B. út és Sz. út sarka.

Segélyhívó Központ: Egy kis türelmet kérek. És az Agip... mi történt ott?

Panaszos: Ööö itt egy vitában, egy vita után a...gyakorlatilag megtámadott a három, a, ööö, munkatársa, belül telespiccelték az autót, engem lespiccelték ezzel a magas nyomású

mosóval, nekilöktek egy táblának, ööö...

Segélyhívó Központ: Megsérült Ön? Mentőre van szüksége?

Panaszos: Nem, mentőre nincsen szükségem. Inkább pszichésen, inkább, ami...

Segélyhívó Központ: És akkor az Agip kúton van ez a mosó, ugye?

Panaszos: Ez az Agip kút mellett van.

Segélyhívó Központ: Mellett, mellett... jó... most nincs veszélybe' ugye?!

Panaszos: Hát én beülök a kocsimba'... az előbb háromszor föltépték az autót, nemtom, az előbb belerúgtak háromszor kívülről nemtom azóta mi történt, én ki se merek szállni a kocsimból.

Segélyhívó Központ: Rendbe' továbbítom a bejelentést...

Panaszos: Itt van, most itt áll előttem megint ez az egyik tag, hát olyan fenyegetően léptek föl, hogy az elképesztő volt.

Segélyhívó Központ: Továbbítom a bejelentését a rendőrnek.

Panaszos: Mikor várhatom, hogy kijönnek?

Segélyhívó Központ: Azt nem tudom megmondani.

Panaszos: Kiszállni nem merek az autóból.

Segélyhívó Központ: Nem. Ne is tessék kiszállni! Továbbítom a bejelentését a rendőrnek és akkor ő fog intézkedni.

Panaszos: Köszönöm! Várom!

Segélyhívó Központ: Kérem! Viszonthallásra!

Panaszos: Viszonthallásra!

b) A második felvétel (2 perc 56 másodperc) a Segélyhívó Központ és az autómosó egyik alkalmazottjai közötti párbeszéd, telefonos bejelentés hanganyaga.

Bejelentő: ÁLLJ MEEEG!

Segélyhívó Központ: Jó napot kívánok! Segélyhívó Központ! Hova kér intézkedést?

Bejelentő: Jó napot kívánok! Jó napot! Egy úr, Ó., Sz.út...

Segélyhívó Központ: Ó.? Sz. út?

Bejelentő: Igen. [...] kerület, B. út.

Segélyhívó Központ: Jó.

Bejelentő:... B. út sarok. Itt dolgozunk az autómosóba', idejött egy úr, kivette a telefont a kezünkből, mert problémája volt és összetörte, el akar hajtani most.

Segélyhívó Központ: Aha. Ööö...

Bejelentő: Itt van kamera, minden, itt vagyunk hárman és most el akar hajtani...

Segélyhívó Központ: Jó.

Bejelentő: Nekiment egy autónak is az úr, most tolat el... MEGVAGY!...most eltolat és elmegy. Mondom a rendszámát! (...)

Segélyhívó Központ: Igen, jó. Típusa?

Bejelentő: Ford, egy Ford kombi. Most félreállt.

Segélyhívó Központ: Jó, pillanat. Átkapcsolom a rendőrnek, jó?!

Bejelentő: Jó-jó! Köszönöm!

Segélyhívó Központ: Tessék tartani!

Bejelentő: Tartjuk!

Segélyhívó Központ: Halló!

Bejelentő: Jó napot!

Segélyhívó Központ: Még mindig nem ő...

Bejelentő: Nem jó, még most sem...

Segélyhívó Központ: Nem baj...

Bejelentő: Küldjön ide egy járőrt. Most nem tudom tartani a vonalat.

Segélyhívó Központ: Megpróbálom egy másik vonalon. Halló! Rendőrség? Jó napot kívánok, 112-es Segélyhívó Központ, adom a hívót, folyamatban lévő cselekmény, jó?!

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta meg, hogy a beadványban előterjesztettek vonatkozásában mely kifogások érdemi vizsgálatára terjed ki a hatásköre.

A panaszos 2016. május 12-én előterjesztett panaszbeadványa kiegészítésében egy 2016. február 22-én, az ORFK-n elektronikus formában előterjesztett panasza alapján indult eljárásban meghozott érdemi elutasító határozattal szemben terjesztett elő jogorvoslati kérelmet a Testülethez.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés értelmében az, akinek az Rtv. IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (továbbiakban: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bünteljesítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

A fenti rendelkezésekből kiderül, hogy a panaszos, mint az ügy ura jogosult eldönteni azt, hogy a panaszát az Rtv.-ben fentebb felsorolt fórumok közül hol terjeszti elő. Tekintettel arra, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdés a) pontja alapján a panaszos úgy döntött, hogy a beadványát az intézkedést foganatosító rendőrkapitányságon terjeszti elő ezáltal azt választotta, hogy kifogásait a rendőrség közigazgatási hatósági eljárás keretén belül intézi el, így erre figyelemmel a panaszos ezen választásával a Testület hatáskörét kizárta. Tekintettel ezen panaszosi aktusra, a Testületnek nem áll módjában egy közigazgatási hatósági eljárás keretén belül meghozott határozattal szembeni jogorvoslat kivizsgálása, hiszen a jogorvoslat előterjesztését a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény garantálja a panaszos számára.

A Testület hatáskörének hiányában nem vizsgálhatta meg a panaszos jogorvoslati kérelmét, amelyet egy a rendőrség által, a beadványa alapján lefolytatott közigazgatási hatósági eljárásban meghozott határozattal szemben terjesztett elő.

IV.

A panaszos több ok miatt is kifogásolta a rendőrök által a helyszínen végrehajtott intézkedést (rendőri létszám és elfoglaltság). Sérelmezte az előállítását, a bilincselését, az előállítás során tapasztalt körülményeket (piszkos előállító helyiség és élelmezése). Végezetül a rendőri fellépés véleménye szerint nem felelt meg a hatályos normáknak, hiszen a rendőrök vele szemben kezdettől fogva ellenségesen viselkedtek és nem azonosították magukat.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát, az V. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogát, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület megvizsgálta a panaszos előállítását.

a) Az előállítás jogalapja tekintetében a Testület az alábbi következtetésre jutott.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján fogták el és állították elő a rendőrkapitányságra figyelemmel arra, hogy egy autósóban rongálás bűncselekmény elkövetésében érték tetten. Ennek során az autósóban az egyik alkalmazott 100. 000 forintot érő telefonját beledobta egy vízzel teli vödörbe, amelynek következtében a telefon használhatatlanná vált, nem lehetett bekapcsolni.

A hivatkozott Rtv. rendelkezés alapján a rendőr további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. Jelen rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget, hanem tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását.

Ahhoz, hogy a Testület a rendőrség által megjelölt előállítási ok megalapozottságáról állást foglaljon, egyrészt arról kellett állást foglalnia, hogy felmerülhetett-e a panaszossal szemben bűncselekmény elkövetésének gyanúja, másrészt arról, hogy amennyiben igen, úgy megvalósult-e „tettenérés”.

i) Az első kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos részéről a bűncselekmény elkövetésének gyanúja felmerülhetett-e. Ezzel összefüggésben a Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos elkövette-e a bűncselekményt avagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésére álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy a panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének (a megalapozott gyanú szintjénél) alacsonyabb fokú gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapítja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

A panaszos elfogását a rendőrök arra alapozták, hogy vele szemben felmerült a Btk. 371. §-ában tilalmazott rongálás bűncselekmény elkövetésének a gyanúja. A hivatkozott jogszabályhely szerint:

- (1) Aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.
- (2) A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, ha
 - a) a rongálás kisebb kárt okoz, vagy
 - b) a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást
 - ba) falfirka elhelyezésével vagy
 - bb) bűnszövetségben követik el.
- (3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha
 - a) a rongálás nagyobb kárt okoz,
 - b) az elkövető
 - ba) védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat, műemléket, régészeti lelőhelyet vagy régészeti leletet,
 - bb) vallási tisztelet tárgyát vagy templomot, vallásgyakorlásra rendelt más helyet,
 - bc) temetési helyet, temetkezési emlékhelyet, illetve temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott emlékére rendelt tárgyat rongál meg.
- (4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha
 - a) a rongálás jelentős kárt okoz,
 - b) az elkövető a (3) bekezdés ba)-bc) pontjában meghatározott valamely tárgyat, épületet, vagy helyet semmisít meg,
 - c) a rongálást robbanóanyag vagy robbantószer felhasználásával követik el.
- (5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás különösen nagy kárt okoz.
- (6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás különösen jelentős kárt okoz.
- (7) E § alkalmazásában falfirka: festékszóróval, filctollal vagy bármilyen más felületképző anyaggal létrehozott képi, grafikus vagy szöveges felületbevonat, amely nem a vagyontárgy rendeltetésszerű használatához szükséges.

A Testület a rendelkezésére bocsátott dokumentumokból a kérdés megítélése kapcsán az alábbi történeti tényállást alakította ki. A rendőri intézkedés alapját a mosó alkalmazottjának telefonos bejelentése keletkeztette (12 óra 8 perckor), amelynek hatására az intézkedő rendőri erők 12 óra 12 perckor meg is jelentek a helyszínen. A telefonos bejelentés tartalmazta, hogy egy garázda személyt tartanak vissza a helyszínen. Ezt követően 12 óra 10 perckor tett a panaszos a mosóból bejelentést, amely szerint az alkalmazottak rátámadtak. A két információ a Testület véleménye szerint erősítette az alkalmazottak bejelentését a visszatartás tekintetében, hiszen intézkedtek aziránt, hogy a panaszos a helyszínen maradjon. A kikerülő rendőrök szemrevételezték a helyszínt, majd meghallgatták a helyszínen tartózkodó, érintett feleket. Az alkalmazott személyek egybehangzóan elmondták a rendőröknek, hogy a panaszos

nekitolatott egy oszlopnak és felelősségre vonta őket, hogy miért van az az oszlop ott, emiatt keletkezett kára. Az alkalmazottak felajánlották neki, hogy beszéljen a mosó tulajdonosával, akit egyikük felhívott mobiltelefonon, majd a telefont a hívás lefolytatása érdekében átadta a panaszosnak, azonban a hívás végeztével a panaszos a nagy értékű (kb. 100. 000 forintot érő) telefont nem adta vissza a tulajdonosának, hanem szándékosan beledobta egy vízzel teli vödörbe. Ezt követően menekülni akart a helyszínről a panaszos, beült a gépjárművébe, az alkalmazottak igyekeztek visszatartani és egyikük a rendőroket is értesítette, intézkedést kérve a helyszínre. A panaszos ezzel ellentétben azt állította, hogy őt bántalmazták, azonban folyamatosan eltérő módot adott elő ennek kapcsán, sőt többféle indokra hivatkozással tagadta a rongálás tényét. Először azt mondta, hogy nem dobta bele a telefont a vödörbe, majd módosított a tényelődásán és azt adta elő, hogy amikor nyújtotta vissza a telefont (pont egy vödör felett) és az alkalmazott nyúlt érte, akkor esett az ki a kezéből. A rendőrök az eltérő, egymásnak ellentmondó információkat a helyszínen rendelkezésre álló kamerafelvételek megtekintése utána tudták feloldani, így kiderült, hogy a panaszos szándékosan beleejtette a mobiltelefont egy vödörbe úgy, hogy körülötte senki sem tartózkodott. Erre tekintettel a rendőrök a helyszínen fel tudták oldani a két ellenérdekű fél tényelődása között feszülő ellentmondást, így az intézkedésüket ennek megfelelően folytatták le a későbbiekben.

A Testület véleménye szerint a panaszossal szemben, bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanúnak a keletkeztetésére már a telefonos bejelentés is alkalmas volt. Az tartalmában, illetőleg a bejelentő hangszíne alapján alkalmas volt ezen gyanú keletkeztetésére. A helyszíni információk, nevezetesen a tényelődások ezt a gyanút továbbberősítették, amelyről konkrétan a rendőrök a rendelkezésükre bocsájtott kamerafelvétel alapján győződtek meg, amelyen jól kivehető, látható volt az a cselekménysorozat, ahogyan a panaszos végrehajtotta a cselekményt. Erre figyelemmel az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott első konjunktív elem, nevezetesen a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú fennállt.

ii) Ezután a Testületnek azt kellett megvizsgálnia és abban kellett állást foglalnia, hogy az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásához szükséges második, konjunktív elem (t. i. tettenérés) megvalósult-e.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, a Testületnek tehát szükséges elvégezni a fogalom elemzését ahhoz, hogy megítélhesse, jelen ügyben alappal hivatkozik-e a rendőrség a tettenérésre, mint kötelező előállítási okra.

A Btk. kommentárja szerint a bírói gyakorlat – a tetten ért tolvaj által az eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak rabláskénti minősülése kapcsán – a tettenérés fogalmát tágan értelmezi, nem csak a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezést érti rajta, hanem megállapíthatónak tartja akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvétel után, de még az elvitel közben történik. Tettenérésnek minősül a lakásbetörés elkövetőjének a folyamatos üldözés utáni, akár a helyszíntől távoli elfogása is, ám a folyamatos üldözés megállapításának feltétele a helyszínről távozó tolvaj *folyamatos* szemmel tartása és *megszakítás nélküli* üldözése. Amennyiben a folyamatos üldözés megszakad, nem beszélhetünk tetten ért tolvajról (lásd: Dr. Belovics Ervin – Dr. Molnár Gábor – Dr. Sinku Pál: Büntetőjog. Különös rész. Harmadik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2003, 587-588. o.).

A Be. szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja is kiemeli, hogy nem csak az minősül tettenérésnek, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajta végre, és őt a szemtanú elfogja, hanem az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy *üldözés során* elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. o.].

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve. Amennyiben az elkövető ilyen fajta nyomon követhetősége megszakad, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

A Testület véleménye szerint az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazhatóságához szükséges második konjunktív elem, a tettenérés megvalósult. A fentebbi jogszabályi hivatkozások és elméleti álláspontok gondos mérlegelése alapján megállapítható, hogy a sértett és a két szemtanú a panaszos által kifejtett cselekményt végig figyelemmel kísérte, látták, ahogyan a panaszos a cselekményt befejezi. Ennek hatására értesítették a rendőrséget és intézkedtek a panaszos helyszínen történő tartása iránt. A tettenérés fogalma természetesen nemcsak a szó szoros értelmében a rendőrség általi tettenérést jelenti, hanem a Be. szerint a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. Jelen esetben a Testület által kialakított történeti tényállás alapján ezen követelményeknek a mosó alkalmazottai eleget tettek, a panaszost, mint elkövetőt a helyszínen visszatartották a rendőrség helyszínre történő kikerkezéséig, majd részükre további eljárási cselekmények elvégzése érdekében átadták.

Így figyelemmel arra, hogy mind a bűncselekmény elkövetésének a gyanúja fennállt a panaszossal szemben és a tettenérés fogalmi követelménye is megvalósult a Testület arra az álláspontja helyezkedett, hogy a panaszos előállítása Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja kellő jogalap birtokában valósult meg, így a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült.

b) A panaszos előállításának időtartama kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat tette.

A rendőrség a Testület megkeresésére pusztán annyit közölt, hogy a panaszos személyi szabadságát 2016. február 20-án, 12 óra 12 perctől 19 óra 58 percig, azaz összesen 6 óra 50 percen keresztül korlátozták. Az előállítás idejéről szóló igazolást nem bocsátották a Testület rendelkezésére.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szervvezetője egy alkalommal,

4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart. A Testület a kérdés vizsgálatára kapcsán figyelemmel volt az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosságkövetelményére.

A rendőrség és a panaszos által előadottak alapján közelítő pontossággal rekonstruálta a Testület, hogy a panaszos előállításának időtartama alatt a rendőrség milyen érdemi cselekményeket, milyen időtartamban hajtott végre a panaszossal szemben. E szerint a rendőrség a bejelentés helyszínén 12 óra 12 perckor jelent meg és kezdeményezett intézkedést, amely során meghallgatta a panaszost és a mosó három alkalmazottját. Szemrevételezték a károsodott mobiltelefont, a helyszínt és a kamera által rögzített felvételeket. A rendőrség sem atekintetben nem tájékoztatta a Testületet, hogy az elvégzett cselekményeket pontosan mikor hajtották végre, azonban a „Küldés leírása” elnevezésű dokumentumból kiderül, hogy a helyszínt 13 óra 37 perckor hagyták el, így ekkor szállíthatták a panaszost a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányságra. A GoogleMaps program tanúsága szerint a kapitányság és az intézkedés helyszíne közötti távolság 8 km, amely kb. 13-15 perc alatt megtehető gépjárművel. Erre tekintettel a kapitányságra kb. 14 óra környékén érkezhettek meg. A rendőrség a kapitányság épületében érdemi cselekményként előadta, hogy a panaszost fogdán helyezték el, majd egyszer visszaszállították az intézkedés helyszínére a szemüvegéért, 17 óra 35 perc és 18 óra 3 perc között gyanúsítottként hallgatták meg, majd ismételen gyanúsítottként hallgatták meg 18 óra 6 perc és 18 óra 28 perc között. Ezen kívül további érdemi cselekményt nem hajtottak végre vele szemben. Természetesen az esetleges dokumentációk, adminisztratív tevékenység kivételével, amely kb. 1 órát vehetett igénybe. Erre tekintettel a panaszossal szemben a kapitányság épületén belül közelítőleg a két meghallgatáson (28 perc és 23 perc), valamint az adminisztratív tevékenységen (kb. 1 óra) kívül egyéb érdemi intézkedésre nem került sor. Erre figyelemmel a panaszos 14 órától 19 óra 58 percig úgy tartózkodott a kapitányság épületén belül, mint személyi szabadságában korlátozott személy, hogy az 5 óra 58 percből csupán 1 óra 51 percen keresztül került a rendőrökkel érdemi interakcióba, így több mint három órán keresztül indokolatlanul, szükségtelenül kellett várakoznia arra, hogy történjen valami. Ráadásul a rendőrség érdemben nem is jelölt meg vagy adott elő olyan információkat, amelyek megalapozhatták volna az előállítás időtartamának ilyen mérvű hosszúságát.

A fentiekben kifejtettek alapján a több mint három órás „holtidőt” a Testület aránytalanként ítélte meg, hiszen a panaszosnak szükségtelenül és indokolatlanul hosszú ideig kellett várakoznia a kapitányság épületében, hogy vele szemben a rendőrök érdemben intézkedjenek. Erre figyelemmel a Testület a panaszos személyi szabadságához fűződő alapvető jogának a súlyos fokú sérelmét állapította meg az előállítás aránytalan volta miatt.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás időtartama kapcsán.

c) A panaszos az előállítása kapcsán kifejezetten sérelmezte, hogy olyan helyiségben helyezték el, amely piszkos volt és folyamatosan csöpögő hangokat hallott.

A kapitányságvezetői átirat szerint a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányság előállító helyiségei – két helyiség – az épület földszintjén helyezkednek el. Az épület adottságaiból adódóan a vízvezetékrendszer az előállító helyiségek fölött is megtalálható. A vízvezetékek nem eresztenek, abból víz az előállító helyiségbe nem csöpögött, a víz áramlása valóban hallható a vezetékekben, de ez az épület kialakításából adódóan elkerülhetetlen. Az előállító helyiségeket a takarítók naponta takarítják, a helyiség tiszta állapotban van minden esetben a takarítások után, amelyet a parancsnoki ellenőrzések tapasztalatai is alátámasztanak. A panaszos a fentieket a szabadítása során jelezte az öt szabadító rendőrnek.

A Testület épületszerkezeti, épületgépészeti kérdésekben nem tud állást foglalni, hiszen különféle engedélyeket követően a rendőrkapitányság épületét így vitelezték ki. A higiénias körülmények tekintetben pedig feloldhatatlan ellentmondást tapasztalt a rendőrség és a panaszos által előadottak között, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközével és a birtokában lévő bizonyítékkal nem tudott feloldani, így nem tudott megnyugtatóan egy olyan történeti tényállást kialakítani, amely tükrében megítélhető volna a panaszosi kifogást, ezért csak arra az álláspontra helyezkedhetett, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható az előállító helyiség higiénias körülményei kapcsán.

A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra figyelemmel a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a sérelme nem megállapítható az előállító helyiség higiénias körülményeire vonatkozó panaszosi kifogás kapcsán.

d) A panaszos sérelmezte, hogy kifejezett kérése ellenére nem kapott enni az előállítására időtartama alatt.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állításának a valóság alapját, hiszen a panaszosnak biztosítottak ételmezt az öt órát meghaladó fogvatartása esetére, a nyilatkozatának megfelelően. A panaszos előadta, hogy vegetáriánus, így egy bab konzervet biztosítottak neki, amelyet a rendkívüli őr akart átadni a panaszosnak, de azt visszautasította.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Szolgálati Szabályzat 31. § (11) bekezdése értelmében a személyi szabadság korlátozásának első 5 óráját követően az intézkedést foganatosító rendőri szerv gondoskodik a fogvatartott személy étellel történő ellátásáról. A fogvatartott személy étkezése az előállító helyiségben történik. Az étel kiosztását a felügyeletet ellátó rendkívüli őr végzi. Ha a rendkívüli őr nem rendelkezik az étel kiosztásához szükséges ételkészítési alapismereti vizsgával és érvényes egészségügyi könyvvel, akkor az ételkészítését nem végezheti. Ilyen esetben a fogvatartottat előre csomagolt ételkészítéssel és az annak elfogyasztásához szükséges egyszerű használatos evőeszközökkel kell ellátni.

A Testület jelen kifogás értékelése kapcsán is feloldhatatlan ellentmondása ütközött tekintetben, hogy a rendőrség valóban biztosított-e a panaszosnak ételmezt, avagy sem. A tapasztalt, a két fél tényelőadása között feszülő ellentmondást a Testület a rendelkezésére álló

korlátozott számú bizonyítási eszközzel és a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudta feloldani, ezért nem tudott egy olyan történeti tényállást kialakítani, amely alapján a panaszos kifogását érdemben vizsgálhatta volna, ezért csak úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

A panaszos élelmezésére vonatkozó kifogás kapcsán tapasztalt feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a Testület úgy határozott, hogy a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

2) A Testület ezt követően a panaszos bilincselését vizsgálta meg.

A panaszos sérelmezte, hogy vele szemben a rendőrség bilincset és vezetőszárat is alkalmazott, amikor visszamentek az intézkedés helyszínére a szemüvegéért. A kihallgatása során jelezte a panaszos, hogy nem tudja elolvasni az elé helyezett dokumentumokat, hiszen szemüveget hord, amelyet az intézkedés helyszínén hátrahagyott gépjárművében hagyott.

A kapitányságvezetői átirat szerint a panaszos, amikor az intézkedés helyszínén elfogták egyszer sem jelezte, hogy a szemüvegére szüksége lenne, azt csak a kihallgatása során jelezte, amely beszerzése érdekében a rendőrök intézkedtek. A panaszossal szemben a helyszíni rendőri intézkedés során nem alkalmaztak kényszerítő eszközt, hanem csak a helyszínre történő visszakísérése során – az olvasószemüvegét a lezárt gépjárműben hagyta – a Készenléti Alosztály beosztottai alkalmaztak bilincset és vezetősíjat, a BRFK Intézkedés 25. pontja alapján. Szintén bilincset és vezetősíjat alkalmaztak vele szemben a kihallgatására történő kísérés és visszakísérés során, a Vezetői Intézkedés II. fejezet 4. pontja alapján. A kényszerítő eszköz alkalmazásának időpontja pontosan nem követhető vissza, mivel erre nem létezik rendszeresített kimutatás. A fogvatartott kihallgatására kíséretének nyilvántartása a ...számú Fogvatartottak kíséréséről, kiadási nyilvántartás, melyben az előállító helyiségből történő kivétel időpontját – ez esetben 17 óra – és az előállító helyiségbe történő visszazárás időpontját – ez esetben 18 óra 45 perc – rögzítette a kihallgatást lefolytató rendőr.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) A bilincselés alkalmazása kizárólag az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben, a kényszerítő eszköz alkalmazásának az Rtv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelményei teljesülése esetén, különösen azzal szemben lehet indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, illetve - az őrzés idejére - akit az előállító egységen vagy a fogdán kívül őriznek, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő..”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint
- b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, fálnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartásra vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A 3/2015. (II. 20.) ORFK utasítás a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról (továbbiakban: OT 3.) I. fejezet 2. pont a) pontja értelmében belső kísérésnek minősül a fogvatartott rendőrségi létesítmény területén történő kísérése; az e) pont alapján pedig külső kísérésnek minősül a fogvatartott rendőrségi objektum területén kívüli kísérése.

Az OT 3. 117. pont alapján „... A kísérést végrehajtó rendőr szolgálati feladatát a rendszeresített felszerelés, bilincsrre szerelt vezetősíjjal és – amennyiben az átkísérési utasítás azt előírja – bilincsrögzítő övvel teljesíti.”

Az OT 127. pont szerint „... A bilincs a fogvatartott kezéről nem távolítható el, kizárólag az egyik kéz tehető szabaddá, a vezetősíj alkalmazása ebben az esetben is kötelező.”

A kísérés fajtája az OT 128. pont szerint lehet a) belső kísérés és b) külső kísérés is.

Az OT 138. pontja értelmében „... A megbilincselte fogvatartott kísérése közben a fogvatartott kezeinek bilincselése nem szüntethető meg. A fogvatartott kezeiről a bilincs ideiglenesen egészségügyi vizsgálat vagy hatósági eljárás lefolytatása érdekében, annak időtartamára távolítható el.”

A fogvatartottak biztonságos átkísérésének végrehajtásáról szóló 59/2010. BRFK Intézkedés 13. pontja szerint a kísérést végrehajtó rendőr feladatát a rendszeresített felszereléssel – bilincstre szerelt vezetősíjjal és bilincsrögzítő övvel – teljesítse. A vezetősíj, illetve a bilincsrögzítő öv más erre alkalmas – emberi méltóságot nem sértő – eszközzel helyettesíthető. A 14. pontja szerint kíséresi feladat végrehajtása során – amennyiben az Rtv.-ben és a Szolgálati Szabályzatban meghatározott feltételek fennállnak – a fogvatartottat meg lehet bilincselni. A fogvatartott várható magatartására tekintettel kezek előre vagy hátra is bilincselhetők, szükség esetén lábbilincs is alkalmazható. A 18. pont szerint a kísérés végrehajtását megelőzően, illetve a végrehajtást követően az átkíséresi utasításon – óra, perc feltüntetésével – rögzíteni kell az átvétel idejét. Ez alapján pontosan megállapítható a bilincs használatának kezdete és befejezésének időpontja, amennyiben az alkalmazásra került.

A Szolgálati Szabályzat a kísérés vonatkozásában azt írja elő a 41. § (2) bekezdésében, hogy bilincs alkalmazása kizárólag az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben, a kényszerítő eszköz alkalmazásának az Rtv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelményei teljesülése esetén, különösen azzal szemben lehet indokolt, akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, illetve – az őrzés idejére – akit az előállító egységen vagy a fogdán kívül őriznek.

A rendőrség előadása szerint már az előállításnál sem alkalmaztak kényszerítő eszközt a panaszossal szemben, mivel arra nem volt szükség, hiszen a panaszos együttműködő volt, nem hagyta el a helyszínt, nem mutatott engedetlen magatartást, nem kísérelt meg önkárosítást, nem lépett fel támadólag a rendőrökkel szemben. A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátott iratokban tételesen nem jelölt meg olyan körülményt vagy a panaszos magatartásában olyan változást, ami indokolta volna a panaszos bilincselését vagy a vezetősíj alkalmazását a kísérés során. Tekintettel arra, hogy a bilincs és a vezetősíj alkalmazása az intézkedő rendőrök oldalán lehetőségként állt fent, ezért az Rtv. 15. § alapján a körülmények gondos mérlegelését követően határozhatnak a kísérés elrendelésékor a bilincs és vezetősíj alkalmazása mellett. Figyelemmel arra, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazásának jogalapját továbbra is az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat releváns szakaszainak kell biztosítani, így a Testület megvizsgálta az ott szabályozott bilincselési okokat, azonban nem talált a panaszos magatartásában és a rendőrség tényelőadásában olyan mozzanatot, amely a panaszos bármely jogalap alapján történő bilincselését megalapozhatta volna. Ez kiváltképp igaz a panaszossal szemben alkalmazott vezetősíj vonatkozásában. Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint indokolatlan volt a panaszossal szemben a bilincs és vezetősíj alkalmazása, különös figyelemmel arra, hogy az intézkedés korábbi szakaszaiban nem alkalmaztak vele szemben semmilyen kényszerítő eszközt, hiszen arra a panaszos által kifejtett magatartás nem adott okot.

Minderre tekintettel a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a bilincselés és a vele szemben alkalmazott vezetősíj alkalmazása kapcsán.

A Testület továbbá jelzi, hogy a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszköz pontos időpontját a rendőröknek pontosan fel kellett volna tüntetni, rögzíteni kellett volna a kísérést elrendelő dokumentumban, hiszen ezt, mint kötelezettséget a BRFK intézkedés meghatározza, így erre figyelemmel mulasztás terheli a rendőröket a dokumentáció pontatlansága miatt.

3) A panaszos sérelmezte, hogy amikor a helyszínen elfogták, akkor nem engedték meg neki a rendőrök, hogy magához vegye az olvasószemüvegét, hanem a kihallgatása során hallgatták meg csak ezirányú kérését, amelyet úgy teljesítettek, hogy bilincsből és vezetősíjon vitték vissza a gépjárművéhez, amelyet az intézkedés helyszínen hagyott, hogy kivehesse a szemüvegét.

A rendőrség határozottan tagadta a panaszos állításának a valóság alapját. Elmondásuk szerint a helyszínen a panaszos egyszer sem jelezte, vagy kérte volna azt a rendőröktől, hogy magához vehesse az olvasószemüvegét. Amikor pedig annak hiányát jelezte a rendőrök irányába, akkor azonnal eleget tettek a kérésének, azt teljesítették.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése értelmében a rendőrség endőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Figyelemmel arra, hogy bár ellentmondás tapasztalható tekintetben, hogy a panaszos, amikor az intézkedés helyszínén elfogták, akkor valóban jelezte-e azt, hogy neki szüksége van a szemüvegére mégis megállapítható, hogy a rendőrség mindent megtett annak érdekében, hogy a panaszos, amikor szükségét érezte, akkor hozzájusson a szemüvegéhez. Mind a panaszos, mind pedig a rendőrség arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszos a kihallgatása során igényelte a szemüvegét, amelyet úgy biztosítottak a számára, hogy a panaszost visszazállították a gépjárművéhez, hogy magához vehesse a szemüvegét. Ezt követően, amikor a látásjavító eszköz a birtokába került továbbfolytatták a vele szembeni kihallgatást. Erre figyelemmel, mivel a panaszosnál volt a szemüveg, amellyel így el tudta olvasni a dokumentációkat nem sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő és tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

A Testület véleménye szerint, mivel a panaszosnál volt a szemüvege, amikor arra szüksége volt, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő és az emberi méltósághoz való alapvető joga, hiszen el tudta olvasni a panaszos a szükséges dokumentációkat.

4) A Testület megvizsgálta a rendőrség elkövetés helyszínén kifejtett cselekményeit, hiszen azokat a panaszos több szempontból kifogásolta.

a) A panaszos kifejezetten sérelmezte, hogy a helyszínre megérkező rendőrök vele szemben elfogultan intézkedtek. Álláspontja szerint egyfajta összefonódás lehet a rendőrség és a

benzinkút között, akár az egyes alkalmazottak között is. Véleménye szerint ez a kapcsolat befolyásolta a vele szemben végrehajtott rendőri intézkedést. A beadványban előadottak alapján nem értette, hogy ő kért rendőri intézkedést a helyszínre, mert a mosó alkalmazottai őt bántalmazták, nekilökték tárgyainak, lökdösték, telespiccelték az autóját vízzel és mégis vele szemben intézkedtek és állították elő. Szerinte ennek csak a háttérbeli összefonódás lehet az oka, nem más.

A rendőrség elmondása szerint a panaszos állításának nincsen valóságalapja. Határozottan visszautasították azt, hogy bármely vonatkozásban is elfogultan intézkedtek volna a rendőrök, hiszen elmondásuk szerint a részrehajlásmentes rendőri intézkedési kötelezettségnek maradéktalanul eleget tettek. A mosó egyik alkalmazottjának 12 óra 8 perckor fogadott segélyhívására jelentek meg a helyszínen 12 óra 12 perckor és kezdeményeztek intézkedést, amelynek keretén belül szemrevételezték a helyszínt, meghallgatták a jelen lévő személyeket (alkalmazottakat és a panaszost). Miután a panaszos folyamatosan ellentmondásba keveredett magával az általa hivatkozott bántalmazás vonatkozásában, a bántalmazás tényét az alkalmazottak tagadták, így a rendőrök a helyszíni kamerafelvételeket megtekintették, amelyek alapján az volt látható, hogy a panaszos direkt módon beleejtette a szóban forgó mobiltelefont egy vödör vízbe. Ezen cselekményt a panaszos a helyszínen többféle hivatkozási alappal is tagadta (egyszer azt állította, hogy nem dobta vele a vödörbe a telefont, mert hiszen azt visszaadta az alkalmazottnak; máskor pedig azt mondta, hogy miközben adta volna vissza a telefont, akkor ő hamarabb rántotta el a kezét és az alkalmazott lassú volt, így beleesett a pont a kezeik alatt lévő vödörbe a telefon), így a rendőrök a helyszínen tapasztaltak alapján további cselekményeket fogantatosítottak a panaszossal szemben. A rendőri tapasztalás, az elvégzett cselekmények a bántalmazás tényét nem, míg a rongálás tényét megerősítették, így ennek megfelelően hajtottak végre intézkedéseket a panaszossal szemben. [Nevezetesen: igazoltatás, átvizsgálás, elfogás, kapitányságra történő szállítás, gyanúsítottként való meghallgatás, adminisztratív tevékenységek, előállító helyiségben való elhelyezés, bilincs alkalmazása a panaszos helyszínre való visszaszállítása a szemüvegének magához vétele céljából.]

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése tartalmazza a részrehajlásmentes rendőri intézkedés alapvető követelményét, így eszerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – bármely okból – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlónak minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kérésüket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A panaszos által hivatkozott ismeretségi, sőt gazdasági kapcsolatot a rendőrség kifejezetten tagadta, így etekintetben a Testület pusztán a két fél által előadott egyéb tényállási elemeket vette figyelembe a kifogás megítélése kapcsán. A rendőrség és a panaszos etekintetben szinte ugyanazt a tényállást adta elő azzal, hogy a panaszos azt kifogásolta, hogy az alkalmazottakkal szemben semmi érdemi cselekményt nem hajtottak végre a rendőrök. A Testület álláspontja szerint a rendőrök a helyszínen végrehajtott cselekmények

vonatkozásában az intézkedésük alapjául szolgáló telefonos bejelentésben foglaltak kivizsgálására vonatkozó intézkedési kötelezettségüknek eleget tettek. Ennek keretén belül a helyszínen nem tehettek mást, minthogy szemrevételezik a helyszínt, meghallgatják a jelen lévő, érintett feleket, az előadott történeti tényelőadások közötti esetleges ellentmondásokat a rendelkezésre álló eszközökkel megpróbálják feloldani. Ez sikerült is a rendőröknek, hiszen a mosóban kamera működött, amely rögzítette az eseményeket, így a felvételek az alkalmazottak által előadott történeti tényállást erősítették meg, így ennek megfelelően a panaszossal szemben fogyanatosították a további, érdemi intézkedéseket.

A Testület álláspontja szerint ezen eseménysorozatban nem mutatható ki olyan körülmény, amely esetleg alátámaszthatná a panaszos kifogását, hiszen nem ragadható meg olyan ok, indok, mozzanat, amely felvetné a panaszossal szembeni, bármely alapon történő szubjektív rendőri fellépést. A Testület álláspontja szerint a rendőrök a telefonos bejelentés által, az Rtv. 13. § szerinti intézkedési kötelezettségüknek, az objektivitás követelményét szem előtt tartva jártak el, nem intézkedtek a panaszossal szemben részrehajlóan. Nem állapítható meg olyan szubjektív körülmény, amelyre figyelemmel a panaszost háttérbe szorították volna az intézkedés során az alkalmazottakkal szemben, így őt bármely vonatkozásban velük szemben joghátrány érte volna. Erre tekintettel a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

A Testület nem találta alaposnak a panaszos részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó kifogását, hiszen a rendőrök objektív alapon kezdeményeztek és folytattak le vele szemben intézkedést. Erre figyelemmel a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

b) A panaszos kifejezetten sérelmezte a vele szemben intézkedők létszámát, hiszen elmondása szerint hat fő rendőr jelent meg a helyszínen, akik közül öten vele foglalkoztak, míg a mosó három munkatársával szemben egy fő rendőr intézkedett.

A rendőrség előadása szerint a mosó alkalmazottjának 12 óra 8 perckor történt telefonos segélyhívására a TIK irányítója úgy reagált, hogy a III. kerületi összes járőr részére kiadta, hogy egy garázda személyt tartanak vissza az autómosóban, így menjen a helyszínre az összes járőr, aki tud. A körözvényre reagálva érkezett a helyszínre hat fő rendőr, három szolgálati gépkocsival. Mivel az autómosó bejelentésére érkeztek a helyszínre és garázda személyről kaptak értesítést, ezért intézkedett a panaszossal szemben 2 fő rendőr és további 3 fő biztosította az intézkedésüket.

Az Rtv. 15. § szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A panaszos és a rendőrség tényelőadása a helyszínen jelen lévő rendőri létszám tekintetében egybecseng, azonban ellentmondás mutatható ki atekintetben, hogy a panaszossal szemben vajon ténylegesen két fő folytatta-e le érdemben az intézkedést (ahogyan arra a rendőrség hivatkozik), vagy öten intézkedtek-e vele szemben (ahogyan azt a panaszos állítja). A helyszínen megjelent rendőri létszám indoka az volt, hogy a mosóból atekintetben érkezett bejelentés, hogy a helyszínen egy garázda személyt tartanak vissza, akinek a magatartásáról, ellenséges fellépéséről konkrét információk birtokában nem voltak, így adták ki az intézkedő

állománynak, hogy mindenki, aki tud menjen a helyszínre. Erre figyelemmel jelent meg hat fő rendőr a helyszínen. A telefonos bejelentés homályossága alapján nem lehetett eldönteni, hogy pontosan hány fő intézkedő rendőrré van szükség, sőt a helyszínen összesen négy személy tartózkodott, így ha figyelembe vesszük az arányosság követelményét és az intézkedéstaktikát, annak követelményeit (amely szerint egy fő rendőr intézkedik, egy fő pedig biztosítja az intézkedést) még akár az is elmondható, hogy két fő rendőrrel kevesebb is tartózkodott a helyszínen.

Mindezekre figyelemmel a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga annak kapcsán, hogy a helyszínen hat fő rendőr jelent meg intézkedni egy olyan bejelentés hatására, amely arról szólt, hogy azonnali rendőri intézkedést kérnek, mert egy fő garázda személyt a helyszínen, egy autósóban az alkalmazottak visszatartanak. A Testület a telefonos bejelentés visszahallgatása során végig kiabálásokat hallott, mint hogy „Állj meg!” vagy „Meg vagy!”, valamint a bejelentést tévő alkalmazott hangneme felfokozott volt, szinte már-már kétségbeesett, így ennek kapcsán a hívást fogadó valóban sürgős és indokolt rendőri beavatkozás szükségességére következtethetett a hallottakból. Erre figyelemmel a Testület nem találta túlzottnak a helyszínen megjelent rendőri létszámot.

A fentiekben kifejtettek alapján a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga, hiszen nem intézkedtek túlzott létszámban a rendőrök a helyszínen.

5) Végül a Testület a rendőri fellépés vonatkozásában előterjesztett sérelmeket vizsgálta meg.

a) A panaszos sérelmezte, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök már az intézkedés kezdetétől fogva rendkívül ellenségesen léptek fel vele szemben. Az intézkedés során engedték a mosó alkalmazottainak, hogy a panaszost ócsárló kifejezéseket használjanak, csúnya szavakkal illették a panaszost. A panaszos sérelmezte a kihallgatása során alkalmazott rendőri hangnemet is, hiszen végig a szavába vágtak és lekezelő hangnemet ütöttek meg vele szemben.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állításának a valóság alapját. A rendőrség előadása szerint a rendőri fellépést az udvariasság, állampolgár barát hozzáállás jellemezte. A rendőrök nem léptek fel szándékosan ellenségesen a panaszossal szemben. A rendőrök jelenlétében a mosó alkalmazottai nem illették a panaszos által meghatározott kifejezésekkel a személyét.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Tekintettel arra, hogy a szolgálati fellépés módjával kapcsolatban a panaszos és a rendőrség is eltérő tartalmú információkat hozott a Testület tudomására, amelyek ellentmondásban állnak egymással, így a Testület nem tudott egy olyan történeti tényállást kialakítani, amelynek tükrében megítélhette volna a panaszos kifogását. A Testület rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszköz és a bizonyítékok csekély volta lehetetlenné tette az ellentmondás feloldását, így ezen körülményre tekintettel a Testület csak úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható.

A fentebb tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőr által használt hangnem kapcsán.

b) A panaszos sérelmezte, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök nem azonosították magukat.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állításának a valóság alapját, hiszen tényelőadásuk alapján az intézkedők maradéktalanul eleget tettek a szolgálati fellépésüket etekintetben szabályozó normáknak.

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. Ez a közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület a rendőrök azonosítási kötelezettsége kapcsán egy olyan ellentmondásba ütközött a rendőrség és a panaszos által előadottak között, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközzel és a rendelkezésére álló csekély számú bizonyítékkal nem tudott feloldani, ezért csak úgy határozhatott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható, hiszen annak megítélésére nem állt a Testület rendelkezésére egy következetes történeti tényállás, amely alapján érdemben vizsgálhatta volna a panaszosi kifogást.

A fentiekben kifejtettek alapján, a két fél tényelődása között feszülő tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondás miatt a Testület úgy határozott, hogy az intézkedő rendőrök azonosítási kötelezettségére vonatkozó panaszosi kifogás kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség az objektivitás követelményének megfelelően intézkedett a panaszossal szemben, az intézkedés nem volt részrehajló, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A rendőri létszám tekintetében előterjesztett kifogást a Testület nem találta megalapozottnak, így véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A panaszos előállításának jogalapjaként a Testület elfogadta a rendőrség Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjára történő hivatkozását, így véleménye szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. Az előállító helyiség higiénias állapota kapcsán a Testület nem tudta feloldani a két fél ellentétes tartalmú tényelődása között feszülő ellentmondást, így véleménye szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható. A panaszos élelmezése kapcsán szintén egy feloldhatatlan ellentmondást tapasztalt a rendőrség és a panaszos állításai között, így csak úgy határozhatott a Testület, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható. Azonban az előállítás időtartama nem állta ki az Rtv. 15. § szerinti arányosság próbáját, így erre figyelemmel a Testület a panaszos személyi szabadságának súlyos fokú sérelmét állapította meg. A Testület álláspontja szerint sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető joga, amikor a kísérése

során vele szemben bilincset és vezetősíjat alkalmaztak. A szemüveghasználatra vonatkozó panaszosi kifogást a Testület nem találta megalapozottnak, így véleménye szerint nem sérült a panaszos emberi méltóságához fűződő és tisztességes eljáráshoz való alapvető joga annak kapcsán. Az intézkedő rendőrök által használt hangnem tekintetében a Testület nem tudott kialakítani egy olyan történeti tényállást, amely alapján a panaszos kifogását érdemben megítélhette volna, ezért arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható. A rendőrök azonosítási kötelezettségére vonatkozó panaszosi kifogás kapcsán egymásnak ellentmondó információkat hozott a Testület tudomására mind a panaszos, mind pedig a rendőrség, amelyet a Testület a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközzel és a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudott feloldani, így arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

VI.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2016. június 2.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag